

STUDIJNÍ OPORA PRO 5. ROČNÍK OD 1. – 5. 2. 2021

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA PRO 5. ROČNÍK

studijní opora od 1. – 5. února 2021

STUPŇOVÁNÍ PŘÍDAVNÝCH JMEN

➤ učivo si přepiš do sešitu, procvič si následně v konkrétních úkolech

➤ PL doplň a zašli ke kontrole do 5. února 2021

Nejprve se podívej na krátké video: <https://www.youtube.com/watch?v=wLy1xDnHNC8>

U přídavných jmen rozlišujeme 3 stupně:

- **1. stupeň:** základní míra vlastnosti (*mladý, červený, velký*),
- **2. stupeň:** vyšší nebo nižší míra vlastnosti (*mladší, červenější, větší*),
- **3. stupeň:** nejvyšší nebo nejnižší míra vlastnosti (*nejmladší, nejčervenější, největší*).

Co se týče pravopisu, dáváme si pozor zejména na rozdíl, **kdy psát -š- a kdy -č-**.

Ve 2. stupni to vypadá takto:

- Písmeno **-š-** píšeme **ve většině případů**, 2. stupeň je totiž nejčastěji tvořen příponami **-ejší, -ější** nebo **-ší** (*veselejší, červenější, hrubší*).
- Písmeno **-č-** píšeme **pouze u malé skupiny** přídavných jmen, které splňují **obě** následující kritéria:
  - mají právě **2 slabiky**,
  - v **základním tvaru** jejich základ končí na **-k-**.
    - Př: *hebký – hebčí, tenký – tenčí, měkký – měkčí*.

Pro **3. stupeň** platí stejný pravopis jako pro 2. stupeň, přidáváme pouze předponu nej- (*tenký – tenčí – nejtenčí, veselý – veselejší – nejveselejší*).

Nepravidelné stupňování přídavných jmen

Pozor na zvláštnosti při stupňování! Některá přídavná jména vyžadují specifické tvary a stupňují se nepravidelně, tedy nelze na ně uplatnit výše zmíněné zásady.

Např.:

zlý (1. stupeň) – *horší* (2. stupeň) – *nejhorší* (3. stupeň)

dobrý (1. stupeň) – *lepší* (2. stupeň) – *nejlepší* (3. stupeň).

Ale také: dlouhý – delší, malý – menší, velký – větší

Pozor na pravopis -ně-, -mně-

skromnější – skromný   známejší – známy

Význam přídavných jmen jde zeslabovat, anebo zesilovat pomocí příslovcí!

velmi hezké, moc dobrá, málo povedené, úplně prázdný...

PROCVIČ SI!

Od následujících přídavných jmen vytvoř 2. a 3. stupeň:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
lehký		
zlý		
dobrý		
velký		
malý		
dlouhý		
krásný		
veselý		
těžký		
hluboký		

Přídavná jména použij ve větách ve 2., nebo 3. stupni.

dobrá, zajímavé, lehká, dobrý, příznivé, teplá, mladý, křehký, krátká, hezká, tenké, těžká,
tichá, užší, čistý, drahý, dlouhý, snadný, sladký

Který úkol je .....

Pro pěstování rostlin musíme vytvořit ..... podmínky.

Na olympiádě nás reprezentují vždy ti ..... sportovci.

V blízkém rybníku je ..... voda než v řece.

Je Tichá Orlice ..... než Divoká?

Ponesu tu ..... tašku, ty tu .....

Při rýsování se snaž o ..... čáry.

Vyzdobili jsme si třídu, aby byla .....

Mám ..... cestu do školy než Martin.

Sklenička je ..... než porcelánový hrneček.

Maminka je ..... než tatínek.
Brambory byly .....
Polévka byla teplá, omáčka byla ještě .....
Mám raději čaj trochu .....
Zvítězí vždy ten ..... ?
Koupil si ten ..... kabát.
Babiččino vyprávění je ..... než počítačová hra.
Naše mamka je ..... kuchařka.

Doplň -ně-/-mně-.

O Vánocích vysílají televize nejznám ___ jší české pohádky. Páteční večere bude skrom ___ jší než sobotní oběd. Nejrozum ___ jší je tu Lidka. Sobotní dopoledne je příjem ___ jší než pondělní. Ráda se obléká do tem ___ jších barev. Šaty byly ušity z nejjem ___ jšího hedvábí. Tenhle můj slib je upřím ___ jší než ty předchozí. Učíme se o našich nejvýznam ___ jších osobnostech. Jak to dopadne, bylo stále zřejm ___ jší. Objem ___ jší balíky vyzvedne na poště Vojta.

5. A - MATEMATIKA - úkoly na týden od 1. 2. do 5. 2. 2021

Fotky úkolu pošlete na <https://www.facebook.com/zs.chrenkova.9/>
nebo na e-mail zs.chrenkova@seznam.cz do pátku 5. 2. 2021.

Minulý domácí úkol – zkontroluj si, neopisuj znovu:

e) $(420 - 390) + 12 = 30 + 12 = 42$

f) $(120 : 2) \cdot 4 = 60 \cdot 4 = 240$

g) $(65 \cdot 10) - 50 = 650 - 50 = 600$

h) $(125 - 61) : 8 = 64 : 8 = 8$

i) $(200 + 511) - 211 = 711 - 211 = 500$

a) $(2 + 4) \cdot 5 = 6 \cdot 5 = 30 = \text{XXX}$

b) $(1 + 3) \cdot 7 = 4 \cdot 7 = 28 = \text{XXVIII}$

c) $(12 - 4) \cdot 2 = 8 \cdot 2 = 16 = \text{XVI}$

d) $(9 + 3) : 6 = 12 : 6 = 2 = \text{II}$

e) $(12 - 9) \cdot 10 = 3 \cdot 10 = 30 = \text{XXX}$

f) $(21 + 14) : 5 = 35 : 5 = 7 = \text{VII}$

j) $8 \cdot (78 - 58) = 8 \cdot 20 = 160$

k) $100 - (56 + 5) = 100 - 61 = 39$

l) $16 : (100 - 96) = 16 : 4 = 4$

m) $256 + (456 - 400) = 256 + 56 = 312$

n) $2 \cdot (16 + 128) = 2 \cdot 144 = 288$

g) $(2 + 4) - (5 - 1) = 6 - 4 = 2 = \text{II}$

h) $(2 \cdot 4) - (8 - 6) = 8 - 2 = 6 = \text{VI}$

i) $(5 + 4) - (2 + 2) = 9 - 4 = 5 = \text{V}$

j) $(50 - 4) - (2 + 41) = 46 - 43 = 3 = \text{III}$

k) $(5 - 4) + (2 + 1) = 1 + 3 = 4 = \text{IV}$

l) $(5 + 6) + (12 - 1) = 11 + 11 = 22 = \text{XXII}$

Zatím jsme většinou počítali do milionu, tentokrát nás čekají čísla větší než milion.

Pamatujete si, jak jste se v září učili psát 1 000 000? Opiš si do sešitu a vyznač barevně.

ZÁPIS ČÍSEL VĚTŠÍCH NEŽ MILION

Pamatuj si, že čteme po trojicích. Opiš si vše a doplň:

ČTENÍ ČÍSEL 27 340 066	Dvacet sedm milionů tři sta čtyřicet tisíc šedesát šest
15 251 902 dva	Patnáct milionů dvě stě padesát jedna tisíc devět set
125 800	Sto dvacet pět tisíc osm set
5 628 324	
236 186	
8 547 022	
ZÁPIS ČÍSEL Pět milionů osm set třicet pět tisíc tři sta dvacet čtyři 5 835 324	
Třicet šest milionů čtyři sta dvacet pět tisíc sedm set šedesát dva 36 425 762	
Čtyřicet osm tisíc devět set padesát jedna	
Osm milionů dvě stě čtyřicet sedm tisíc devět set šedesát jedna	
Dva miliony šest set dvacet dva tisíc osm set padesát osm	

Vypočítej podle vzoru a výsledek zapiš slovy:

- a) $4\,221 \cdot 23$
- b) $5\,121 \cdot 24$
- c) $8\,420 \cdot 25$
- d) $3\,127 \cdot 26$

Př.: $5\,201 \cdot 23$

$$\begin{array}{r} 5\,201 \\ \cdot 23 \\ \hline 15\,603 \\ \underline{104\,020} \\ 119\,623 \end{array}$$

Sto devatenáct tisíc šest set dvacet tři

5. A – PŘÍRODOVĚDA - úkoly na týden od 1. 2. do 5. 2. 2021

Řešení úkolu z minula (zkontrolujte si úkol, nepište ho znovu):

Tropický pás	Subtropický pás	Mírný pás	Polární pás
slon africký velbloud jednohrbý	klokan rudý	liška obecná rys ostrovid	medvěd lední tučňák císařský

Zatím jsme se učili, které rostliny nebo živočichy najdeme v tropech nebo třeba v našem mírném pásu. Teď si zopakujeme, jak rozdělujeme všechny živé organizmy. Opište jen to, co je tučně. K rostlinám a živočichům si něco napíšeme až příště.

Fotky opsaného učiva a tabulky posílejte do pátku 1. 2. na zs.chrenkova@seznam.cz nebo <https://www.facebook.com/zs.chrenkova.9/>

TŘÍDĚNÍ ŽIVÝCH ORGANISMŮ

- 1) **Viry** jsou velmi malé organizmy, které napadají buňky bakterií, rostlin i živočichů. Způsobují virová onemocnění.
Virus SARS-CoV-2 způsobuje onemocnění Covid 19.
- 2) **Bakterie a sinice** jsou nejjednodušší živé organismy, jsou vidět mikroskopem. Škodlivé bakterie způsobují různé nemoci (angína, zápal plic), užitečné bakterie nám pomáhají vyrobit jogurt nebo zakysané mléko. Sinice žijí v jezerech a rybnících, způsobují alergie. Pokud je voda v rybníce zelená, nesmíme se v ní koupat.
- 3) **Houby** nepatří mezi rostliny, protože neobsahují zelené barvivo.
Známé jsou jedlé houby (žampion ovčí a hřib pravý) nebo jedovaté houby (muchomůrka červená). Existují i nejedlé houby.
Mezi houby patří také plísně. Většina plísní je škodlivá, ale některé plísně se používají k výrobě sýrů (Hermelín, Niva) nebo k výrobě léků (Penicilin).
Kvasinky jsou velmi malé, ale také patří mezi houby. Používají se k výrobě piva, vína nebo kynutého těsta.
- 4) **Rostliny**
- 5) **Živočichové**

Milí žáci, zasílám vám tyto úkoly pro následující období. Pokud si nebudete s něčím vědět rady, napište mi email: evzen.tarasjuk@seznam.cz nebo do [Facebooku](#).

Piště prosím do pracovního sešitu!

1. Napište slovíčka DO SLOVNÍKU a naučte se je :

Coffee /kofi/: káva

Chicken/čikn/: kuře, kuřecí maso

Chocolate/čoklit/: čokoláda

Salami /salami/: salám

Tea /ti/:čaj

juice/džus/: džus

vegetables/vedžitebls/: zelenina

fruit/frut/: ovoce

ice –cream/ajs krím/: zmrzlina

apples/epls/: jablka

2. Doplňte správné tvary slovesa like/ likes:

I _____

HE _____

YOU _____

SHE _____

WE _____

IT _____

THEY _____

3. Do závorek napište překlad:

Vzor: Ty máš rád (**You like**)

Já mám rád.(_____)

On má rád.(_____)

My máme rádi.(_____)

To má rádo.(_____)

Oni mají rádi.(_____)

Ona má ráda. (_____)

Pomoc: (She likes, It likes, He likes, They like, We like, I like)

4. Doplňte správný tvar slovesa like/likes :

Vzor: He **likes** juice. (On má rád džus.)

I ____ coffee.

She ____ juice.

We ____ tea

They ____ fish.

We ____ ice – cream.

They ____ steak.

You ____ chocolate.

He ____ apples.

She ____ salami.

I ____ chicken.

He ____ sport.

5. Napiš like nebo don't like podle obrázku .

I _____ tea.

I _____ coffee.

I _____ milk.

I _____ water.

I _____ cheese.

I _____ fish.

I _____ rice.

I _____ pasta.

VLASTIVĚDA PRO 5. ROČNÍK

Studijní opora od 1. 2. 2021

- Učivo si opiš do sešitu, nebo vytiskni. Bude ti sloužit jako opora k učení.
- Nauč se základní informace o této nadnárodní evropské organizaci.

EVROPSKÁ UNIE (EU)

jednotné společenství vybraných evropských států (především politické a ekonomické společenství, které se nachází na evropském kontinentu)

Hlavní sídlo: Brusel (Belgie)

Tři hlavní orgány:

1. **Evropský parlament** – hlas občanů
2. **Evropská rada** – hlas členských států
3. **Evropská komise** – prosazování společných zájmů

Zakládající členové: Německo, Francie, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Itálie

Současný počet členských států: 27 (Česká republika vstoupila do EU 1. 5. 2004, na konci ledna 2021 tzv. Brexit – odchod Velké Británie z EU, původní člen od roku 1973)

Počet obyvatel: asi 446.000.000

Motto EU: Jednota v rozmanitosti

Hymna EU a Rady Evropy: Óda na radost (L. van Beethoven)

Měna: Euro (€)

Vlajka: 12 zlatých hvězd na modrém pozadí (jednota, solidarita a soulad mezi evropskými státy)

Významný den: Den Evropy – 9. květen

Počet jazyků: 24 (angličtina, němčina, francouzština aj.)

Podstatný dokument: Listina základních práv EU (důstojnost, svobody, rovnost, solidarita, občanská práva, soudnictví)

Výhody členství: společná ekonomika, rozdělování financí, společná měna a jednotný trh, jednotný digitální trh, sociální politika, svoboda pohybu – tzv. Schengen (možnost volného cestování bez nutnosti celních kontrol), studium v zahraničí – tzv. program Erasmus (studium mimo hranice vlastního státu) atd.

Nevýhody členství: jednání států bez ohledu na ostatní státy (prosazování vlastních zájmů), vysoké finanční odvody některých členů, velká konkurence na společném trhu, určování obchodních podmínek aj.

Oficiální web EU: https://europa.eu/european-union/index_cs

VLAJKA EU

MINCE A BANKOVY

Mapa EU k 31. lednu 2021

Doplň věty!

1. Evropská unie je...
2. Hlavní sídlo je v...
3. Tři hlavní orgány EU jsou...
4. Zakládajících členů bylo...
5. Celkový počet států EU je...
6. ČR je člen EU od...
7. Hymna EU je skladba...
8. Měnou EU je...
9. Vlajka EU je tvořena...
10. Významný den pro EU je...
11. Počet jazyků v EU je...
12. Základní práva a svobody najdeme v dokumentu...